

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת כי תשא

רחיצה

בתחילת הפרשה אנו לומדים על הכיור שממנו הצטוו הכוהנים לרחוץ את ידיהם ואת רגליהם. התורה מדגישה את חשיבותה של המצווה וחוזרת עליה שלוש פעמים:

"וְרָחַצוּ אֶהָרַן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצוּ מִיַּם וְלֹא יָמְתוּ אוֹ בְּגִשְׁתֶּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֵת לְהִקְטִיר אֲשֶׁר לַה'. וְרָחַצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמְתוּ וְהִיְתָה לָהֶם חֵק עוֹלָם לֹא יִלְזָרְעוּ לְדִרְתָּם (שמות ל, יט-כא).

מה מהותה של מצווה זו?

הרמב"ן פותח את ביאורו בסיבה פשוטה – ניקיון הגוף לכבוד ה'. היות שהכוהנים הולכים יחפים על הרצפה ורגליהם מתלכלכות, והואיל והידיים עסקניות הן ונוגעות בכול, ודאי שראוי לרחוץ אותן לפני שניגשים לעבודת ה'. ואולם הרמב"ן אינו מסתפק בפירוש הפשוט ומוסיף טעם פנימי יותר, "על דרך האמת":

בקצה התחתון של גוף האדם מצויות הרגליים, החלק הנמוך ביותר הנוגע ברצפה, ובקצהו העליון נמצאות הידיים המושטות מעלה – שבכוחן להתעלות לגבהים. רחיצת הידיים והרגליים אינה נדרשת אפוא רק לשם ההיגיינה הפיזית אלא למעלה מזה – לשם ההיגיינה הרוחנית, לקדש את הקשר שלנו עם האדמה ולקדש את פעולותינו ומעשינו המסוגלים לרומם אותנו לגובהי מרומים.

זוהי המשמעות של המשכן וזהו תפקידה של עבודת הקורבנות – להעלות אותנו למעלה ממדרגתנו. דרישה זו מופיעה שלוש פעמים: לפני שהכוהן מתחיל את עבודת יומו הוא רוחץ את ידיו ורגליו בשאיפה שיהא יומו מקודש כולו, כשהוא ניגש לעבודת ה' הוא עולה מדרגה נוספת בסולם הקדושה ורוחץ שנית, וכשהוא מסיים את עבודתו עליו לרחוץ בפעם השלישית כדי שהקדושה שרכש בזמן העבודה תמשיך ללוות אותו.

וכמו הכוהן הגדול כך אנו נוטלים את ידינו בבוקר מייד בקומנו כדי שנזכה להתעלות במהלך כל היום כולו, לפני שאנו ניגשים לדבר עם הא-ל בתפילה אנו נוטלים שנית, ולאחר התפילה, בגשתנו לארוחת הבוקר, אנו נוטלים בשלישית – כדי שקדושת התפילה תמשיך ללוותנו בשעת הסעודה ובכל פעולותינו לאורך היממה.

כמו הכוהן גם אנו נמצאים בין ארץ לשמיים, רגלינו על הארץ וידינו פונות השמיים. עלינו להתאמץ שלא להפריד בין שמיים לארץ אלא לקדש את הכול – ועל כן מלמדנו רש"י כי הכוהן היה רוחץ את ידיו ואת רגליו יחד, בבת אחת.

שאל דוד בוצ'קו